

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-798/20-J

Název	Základní škola a Mateřská škola Dalečín, příspěvková organizace
Sídlo	592 41 Dalečín 107
E-mail	zs.dalecin@seznam.cz
IČ	70 981 779
Identifikátor	600 130 398
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Marcela Kotoučková
Zřizovatel	Obec Dalečín
Místo inspekční činnosti	Dalečín 107
Termín inspekční činnosti	2., 5. a 6. 10. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti je v souladu s § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:

písm. b) zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů,

písm. c) zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Dalečín, příspěvková organizace (dále škola) vykonává v souladu se zápisem v rejstříku škol a školských zařízení činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny a školní jídelny.

Jednotřídní mateřská škola s celodenním provozem má 28 dětí, osm z nich plní povinné předškolní vzdělávání. Mateřská škola neeviduje žádné dítě s potřebou podpůrných opatření.

Ve dvou třídách základní školy se vzdělává 23 žáků prvního až čtvrtého ročníku. Jedna žákyně s potřebou podpůrných opatření druhého stupně se vzdělávala podle individuálního vzdělávacího plánu. Školní družina poskytuje zájmové vzdělávání 22 účastníkům v jednom oddělení.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy se při vedení organizace opírá o Dlouhodobý plán – koncepční záměry a úkoly v období 2017–2022. Uvedený materiál vychází z aktuální situace ve škole (velký důraz je v něm například kladen na význam vytvoření podmínek pro konstruktivní komunikaci). Koncepce odráží pozitivní trendy ve vzdělávání (podporovat sebehodnocení dětí a žáků, zohledňovat je, podporovat budování partnerského vztahu mezi učitelem a žákem atd.). Stanovené cíle korespondují s vlastními potřebami školy a škole se daří postupně je naplňovat. Od minulé inspekční činnosti, kdy škola neměla funkční webové stránky, došlo k značnému pokroku v oblasti informačních a komunikačních technologií. Webové stránky jsou aktuální, funkční a velmi dobře prezentují školu na veřejnosti.

V oblasti řízení se ředitelka soustředila na chod základní školy a školní družiny. Vedoucí učitelka mateřské školy plánuje, organizuje a kontroluje předškolní vzdělávání. S využitím každodenního kontaktu dobře funguje komunikace a sdílení informací mezi vyučujícími.

Předškolní vzdělávání zajišťují kvalifikované učitelky, které se dále aktivně vzdělávají a nové poznatky aplikují do praxe. Také učitelky v základní škole se aktivně vzdělávají.

Kvalitu výuky v základní škole monitoruje ředitelka především hospitační činností. Účelnost monitoringu, vyhodnocování práce a poskytování zpětné vazby je kvalitní a podporuje profesní rozvoj pedagogů s pozitivním dopadem do výuky. Vzájemné hospitace pedagogů, které by umožnily aktivní sdílení zkušeností, probíhají pouze v mateřské škole.

Materiální podmínky jsou účelně modernizovány a doplňovány a umožňují naplňovat vzdělávací programy předškolního, základního i zájmového vzdělávání. Pro podporu čtenářské gramotnosti a výchovy ke čtenářství škola cíleně obměňuje a rozšiřuje knižní fond. K rozvoji pohybových dovedností dětí a žáků je vhodně využívána upravená třída pro tělovýchovné aktivity. Tuto třídu využívá i školní družina, která má vlastní kvalitně vybavenou učebnu.

Velkou pozornost škola věnuje zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví a prevenci výskytu sociálně patologických jevů. Preventivní aktivity začleňuje do některých vzdělávacích témat. Při vhodných příležitostech děti a žáky přiměřenou formou seznamuje s možným nebezpečím, což má pozitivní dopad na prevenci školních úrazů i na prevenci rizikového chování.

Škole se daří navazovat spolupráci s celou řadou partnerů s cílem obohatit vzdělávací nabídku a podpořit vlastní rozvoj. Velmi dobré vztahy má škola se zřizovatelem, ke kulturnímu životu v obci přispívá pořádáním různých vystoupení a akcí (vánoční jarmark, uspávání broučků, vystoupení na školním plese, pravidelná divadelní představení,

kde vystupují všichni žáci školy atd.). Úspěchy žáků v akcích pro veřejnost jsou důležitou zpětnou vazbou pro vedení školy. Užitečné podněty získává škola spoluprací s okolními malotřídními školami, spádovou úplnou základní školou i místními organizacemi a spolky.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Předškolní vzdělávání směřovalo během inspekční činnosti k účinnému naplňování základních cílů školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Vědomosti, dovednosti, schopnosti a postoje dětí byly utvářeny, upevňovány a rozvíjeny prostřednictvím spontánního, prožitkového, kooperativního, sociálního a situačního učení. Spontánní a řízené aktivity byly vyvážené, založené na aktivní účasti dětí. Průběh vzdělávání byl příznivě ovlivněn pozitivní a klidnou atmosférou, aktivní spoluprací a vzájemnou podporou pedagogů. Učitelky většinou respektovaly věková specifika i aktuální úroveň dosavadních znalostí a dovedností jednotlivých dětí. Dobrou úroveň měla jejich podpora prosociálního chování dětí (empatie, tolerance, ohleduplnosti). Pedagogické pracovnice využívaly velmi účinné aktivizující a motivační metody a formy při seznamování dětí s živou a neživou přírodou. Děti byly důsledně vedeny k sebeobsluze a samostatnosti při hygienických a úklidových úkonech, při manipulačních činnostech ve výtvarných a konstruktivních aktivitách. Sebehodnocení a vzájemné hodnocení dětí bylo cíleně posilováno ve frontálních aktivitách (komunikační kruh), během her a při skupinových činnostech. Pozitivně lze hodnotit velmi kvalitní nabídku výchovy ke zdravému životnímu stylu se zaměřením na rozvoj fyzické zdatnosti dětí v průběhu vycházek a sezonních venkovních aktivit. Denní rytmus odpoledních činností byl pružný, učitelky vycházely vstříc dětem s nižší potřebou spánku. Umožňovaly jim zapojovat se do klidových programů v době odpočinku ostatních dětí. Stravovací, pracovní a společenské návyky dětí vyučující rozvíjely při běžných situacích na velmi dobré úrovni.

Výuka v základní škole probíhala ve vstřícné a podnětné vzdělávací atmosféře. Vyučovací hodiny byly velmi dobře zorganizované. Učitelky střídaly formy a metody práce (včetně aktivizačních a motivačních), zařazovaly relaxační aktivity, využívaly didaktickou techniku a řadu názorných pomůcek. Ve výuce se projevil rozdíl. V některých hodinách byly zdařile využity tablety pro zadávání náročnějších úkolů žákům. Při práci s tablety projevovali žáci vysokou aktivitu a zaujetí, nikdo z nich se nebál s nimi pracovat. Výukové programy jim poskytovaly okamžitou zpětnou vazbu. V jiných hodinách byly účelně využity didaktické hry k motivaci žáků i k procvičování učiva. Jednotlivé činnosti na sebe logicky navazovaly, což přispívalo k porozumění procvičované nebo probírané látky a efektivnímu učení. Díky tomu se dařilo udržet pozornost většiny žáků po celou vyučovací hodinu. Pro rychlejší žáky byly vždy připraveny další náročnější úkoly. Při spojené výuce dvou ročníků se učitelky rovnoměrně věnovaly oběma skupinám žáků. V případě potřeby poskytovaly individuální podporu každému žákovi. Promyšleně bylo pracováno s chybou, např. s využitím vzájemné žákovské kontroly. Po splnění jednotlivých úkolů i v závěru hodin dostávali žáci pravidelně příležitost k sebehodnocení, což odhalovalo žákům jejich silné stránky, na kterých budovali svoji sebedůvěru, ale i slabiny, na kterých musí ještě pracovat. Vyučující jejich názory citlivě korigovali. Žáci byli vedeni k dodržování nastavených pravidel, vzájemnému respektu a udržování pořádku.

Žáci se ochotně zapojovali do nabízených aktivit, neobávali se dotazovat v případě potřeby a přispívali k tématům vlastními zkušenostmi. Při skupinové práci a práci ve dvojici projevovali dovednost spolupracovat a pomáhat si. V hodinách předmětů výchovného charakteru využívali prostoru pro uplatnění vlastní fantazie a kreativity.

V průběhu všech inspekčních hospitací ve třídě s přítomnou žákyní vyžadující podporu bylo vždy patrné, že učitelky mají detailní znalosti jejích aktuálních vzdělávacích potřeb a přiměřeně tomu přizpůsobovaly organizaci výuky.

Při zájmovém vzdělávání ve školní družině byly využívány účelné metody a formy práce, zaměřovaly se na podporu osobnostního a sociálního vývoje účastníků a jejich kompetencí. Řízené i spontánní činnosti se střídaly. Pozitivem bylo rovnoměrné rozložení výchovných složek i činností, během nichž měli účastníci volný přístup k pomůckám i hrám, které podle potřeby využívali. Časové rozvržení činností bylo vhodně naplánováno a v době inspekce odpovídalo psychohygienickým zásadám.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Učitelky mateřské školy průběžně vyhodnocují a ověřují kvalitu a efektivnost svých didaktických postupů, materiálních a psychosociálních podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání u jednotlivých dětí. Své poznatky následně využívají při tvorbě třídního vzdělávacího programu mateřské školy. Z hlediska vytváření klíčových kompetencí děti dosahují nejvýraznějších výsledků v oblasti sociální. V průběhu sledovaného vzdělávání byly všechny děti aktivní, téměř vždy byly soustředěné, často dokázaly rozhodovat o výběru činností. Ve svém chování plně respektovaly pravidla soužití, nevyskytly se žádné konfliktní situace. V oblasti rozvíjení slovní zásoby a souvislého vyjadřování nejstarších dětí byla zřejmá systematická péče a časté procvičování. Starší děti dokázaly v průběhu inspekce vyjádřit své myšlenky a vlastní zážitky. Děti bez větších obtíží rozlišovaly geometrické tvary, obrazové symboly, porovnávaly počty prvků, třídily soubory dle daných pravidel. Zvládaly jednoduché sebehodnocení i hodnocení v rámci skupiny. Nejstarší děti při vzdělávání prokázaly dobrou úroveň poznatků i dovedností v oblastech potřebných k zvládnutí přechodu k povinnému školnímu vzdělávání.

Pro monitorování úrovně dosahovaných kompetencí v základním vzdělávání využívají pedagogové různorodých interních nástrojů (např. ústní a písemné zkoušení, výstupy praktických a tvůrčích činností) i externí testování žáků třetího ročníku. Dosahované výsledky jsou vyhodnocovány průběžně a v rámci jednání pedagogické rady. Pro minimalizaci školního neúspěchu je v případě potřeby realizováno doučování žáků a iniciována spolupráce se zákonnými zástupci, tato opatření jsou účinná a vedou ke zlepšení výsledků. Úroveň těchto výsledků je v souladu s očekávanými výstupy školního vzdělávacího programu.

Pozornost je věnována podpoře úspěšného přechodu žáků čtvrtého ročníku do pátého ročníku okolních základních škol, o jejichž vzdělávací cíle a náročnost na práci žáků se vedení školy zajímá. Získané informace o úspěšnosti žáků v navazujícím vzdělávání škola využívá pro svou evaluaci a plánování.

Ve škole jsou vytvořeny vhodné podmínky pro prevenci rizikového chování. Na vytváření pravidel chování v základní škole se podílejí žáci. Vzhledem k menšímu počtu žáků se daří včas zachytit projevy nevhodného chování a najít efektivní řešení.

Závěry

Vývoj školy

- Došlo k účelné modernizaci materiálních podmínek, které umožňují naplňovat vzdělávací programy základního i zájmového vzdělávání.

- Značný pokrok v oblasti informačních a komunikačních technologií, efektivní využívání tabletů ve výuce, funkční webové stránky školy.

Silné stránky

- Velmi dobrá úroveň vzájemné spolupráce pedagogů mateřské školy má příznivý dopad na pozitivní a klidnou atmosféru v průběhu vzdělávání.
- Systematická sebeevaluace žáků podporuje sebevědomí žáků a přispívá k rozvoji jejich dalších dovedností.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Absence vzájemných hospitací pedagogů základní školy, umožňující efektivnější sdílení účinných metod a forem vzdělávání.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zlepšit sdílení účinných metod a forem vzdělávání realizací vzájemných hospitací pedagogů v základní škole.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření k prevenci těchto nedostatků

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Rozhodnutí MŠMT ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. MSMT – 26655/2017-2, s účinností od 1. 11. 2017, ze dne 26. 9. 2017
2. Školní řád, s účinností od 1. 9. 2020, ze dne 25. 8. 2020
3. Školní řád mateřské školy, ze dne 1. 9. 2020
4. Řád školní družiny, s účinností od 1. 9. 2020, ze dne 25. 8. 2020
5. Pedagogický deník od 26. 8. 2014 (zápisy z pedagogické rady)
6. Třídní knihy základní školy, školní rok 2020/2021
7. Třídní knihy mateřské školy, školní rok 2019/2020 a 2020/2021
8. Hodnocení školního roku v mateřské škole 2019/2020
9. Třídní vzdělávací program mateřské školy
10. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Každý člověk má svou práci, s platností od 1. 9. 2020
11. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Škola základ života, s platností od 26. 8. 2020
12. Školní vzdělávací program pro školní družinu Rodina a škola jednotně ve výchově dítěte, bez data vyhotovení

13. Průběžné hodnocení vzdělávacího procesu mateřské školy 2019/2020
14. Přehled akcí mateřské školy 2019/2020
15. Hospitační záznamy, školní rok 2019/2020
16. Rozvrhy hodin, školní rok 2020/2021
17. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
18. Výroční zpráva za školní rok 2019-2020, ze dne 4. 8. 2020
19. Program školního poradenského pracoviště 2019/2020
20. Zápis z jednání s ředitelkou školy, ze dne 6. 10. 2020

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Stanislav Pulkrab, školní inspektor, vedoucí
inspekčního týmu

Pulkrab v. r.

Mgr. Marie Nováková, školní inspektorka

Nováková v. r.

Ing. Hana Vejvodová, kontrolní pracovnice

Vejvodová v. r.

V Jihlavě 30. 12. 2020

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Marcela Kotoučková,
ředitelka školy

Kotoučková v. r.

V Dalečíně 6. 1. 2021